

Rapport

Datum: 18 januari 2006

Rapportnummer: 2006/012

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat zijn klacht van 22 maart 2005 over de gemeente Ermelo op 20 april 2005 door het college van burgemeester en wethouders van Ermelo niet ontvankelijk is verklaard.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Verzoeker verkoopt occasions en stelt overlast te ondervinden van drie, zich op zijn perceel bevindende, eikenbomen. Door hem was reeds in 2001, zonder resultaat, een kapvergunning aangevraagd. Nadat in 2003 aan zijn buurman vergunning was verleend voor het vellen van negen bomen, had verzoeker zich opnieuw tot de gemeente gewend.
2. Vervolgens brachten medewerkers van de gemeente een bezoek aan het perceel, waarbij verzoeker zou zijn geadviseerd een andere locatie te zoeken waarna de door verzoeker ingeschakelde adviseur een van de medewerkers een 'imbeciel' had genoemd.
3. Omdat verzoeker zich achtergesteld voelde ten opzichte van zijn buurman vroeg hij een gesprek aan met de burgemeester. Tijdens dit gesprek, dat verzoeker tezamen met zijn adviseur op 28 februari 2005 had, zou de burgemeester niet geïnteresseerd zijn geweest en alleen maar gesproken hebben over het gebruikte woord 'imbeciel'. Dit was voor verzoeker en diens adviseur aanleiding om op te stappen.
4. Op 22 maart 2005 diende verzoeker een klaagschrift in, waarin hij schreef het gevoel te hebben niet serieus te worden genomen en zich regelmatig, bijvoorbeeld in het gesprek met de burgemeester, als een klein kind behandeld te hebben gevoeld. Verzoeker vroeg tot op de bodem uit te zoeken waarom hij ongelijk werd behandeld.
5. In zijn beslissing van 20 april 2005 schreef het college dat het weigeren van een kapvergunning voor verzoeker en het verlenen van een vergunning aan diens buurman twee niet vergelijkbare situaties betrof, omdat de bomen van de buurman - in tegenstelling tot de drie eikenbomen - niet waren opgenomen in de registratie historische, monumentale en waardevolle bomen. Deze registratie maakt deel uit van de in december 2004 door het college vastgestelde conceptlijst monumentale bomen.

Over het gesprek met de burgemeester schreef het college onder meer het volgende:

"Bij het gesprek met de Burgemeester werd u vergezeld door de heer B. (...), zoals u in uw brief aangeeft.

Deze heer B. heeft tijdens het bezoek op locatie van de bedoelde bomen tijdens een woordenwisseling, één van de mensen die de gemeente vertegenwoordigden een imbeciel genoemd.

De Burgemeester verzocht tijdens het gesprek, of de heer B. dit wilde terug nemen. Dit werd geweigerd waarna, toen de Burgemeester hierop door bleef gaan, u beiden plotseling opstapten.

Het blijven volharden in de benaming imbeciel voor een gemeentelijk vertegenwoordiger in functie, vormt geen basis voor een oplossing, u had dat moeten begrijpen.

Uw klacht wordt dan ook als niet ontvankelijk beschouwd."

6. Met deze beslissing kon verzoeker zich niet verenigen, zodat hij zich op 17 mei 2005 tot de Nationale ombudsman wendde.

In reactie op de beslissing van het college stelde verzoeker dat de reden voor het gebruik van het woord 'imbeciel' was gelegen in het feit dat hem was gezegd een andere locatie te zoeken als hij last had van de bomen. Tevens merkte verzoeker op dat hij geen antwoord kreeg op zijn vragen waarom zijn buurman wel negen bomen mocht kappen en hij niet en waarom zijn bomen monumentaal zijn en die van zijn buurman niet. Ook merkte verzoeker op nog nooit een ongeïnteresseerder iemand te hebben gezien dan de burgemeester tijdens het gesprek op 28 februari 2005.

7. Bij de opening van het onderzoek werd het college gevraagd aan te geven waarom er voor was gekozen om zich bij de klachtbehandeling te concentreren op de gebruikte terminologie en niet op het nemen van een beslissing omtrent het door de betrokken medewerker gegeven advies inzake een andere locatie en omtrent de houding van de burgemeester tijdens het gesprek op 28 februari 2005. Tevens was het college gevraagd alsnog een inhoudelijk oordeel over deze klachtonderdelen te geven en om zijn beslissing van 20 april 2005 - om de klacht niet in behandeling te nemen - nader te motiveren.

8. Bij brief van 27 juli 2005 deelde het college van burgemeester en wethouders de Nationale ombudsman onder meer het volgende mee:

"Er is niet gekozen voor het concentreren op het bestaande conflict met de medewerker van de gemeente, het was overmacht. Klagers stapten op voordat dit aan de orde kon komen. Er mocht menselijk gesproken toch wel verlangd worden dat het als scheldwoord bedoelde "imbeciel" werd teruggenomen.

(...) De klacht werd niet verder in behandeling genomen omdat algemene normen en waarden niet in acht werden genomen. Het scheldwoord werd niet teruggenomen, men liep uit een bespreking weg en de klachtenmanager werd tijdens een telefoongesprek door de juridisch adviseur van klager denigrerend ("ambtenaartje", "lieverd") en bedreigend ("ik

zal je wel krijgen, ik heb alles opgenomen") behandeld.

(...) Het advies voor een andere locatie werd ingegeven door het feit dat wanneer je een 2e hands autohandel begint onder eikenbomen, je kunt verwachten dat er in september eikels op vallen!

Daar (verzoeker; N.o.) geboren en getogen is in Ermelo en er in deze Veluwe gemeente ongeveer een miljoen bomen staan, had hij dat kunnen weten.

(...) (Hiervoor; N.o.) is al uitgelegd dat de burgemeester zelfs de kans niet kreeg om inhoudelijk op het geschil met de medewerker in te gaan. Hij mag toch wel voor een beschaafde typering van zijn ambtenaar opkomen?"

9. In reactie op het standpunt van het college deelde de heer B., adviseur van verzoeker, de Nationale ombudsman op 21 september 2005 telefonisch mee dat de oorspronkelijke klacht nog steeds overeind staat. Verzoeker zou constant een 'nul op request' hebben gekregen op zijn vragen waarom de, vergelijkbare, negen eikenbomen van zijn buurman wel gekapt mochten worden en die van hem niet. Als dit een vergissing of fout was geweest, zou dit op zich voor verzoeker acceptabel zijn, als de gemeente zou erkennen deze fout te hebben gemaakt. Verzoeker zou gebaat zijn bij een heldere uiteenzetting van de zijde van de gemeente hoe een en ander is gelopen. Daarbij merkte de adviseur van verzoeker op dat de drie eikenbomen pas na het bezoek van de medewerkers van de gemeente op de conceptlijst monumentale bomen zijn geplaatst.

De adviseur erkende dat hij de in de reactie aangehaalde woorden had gebruikt, doch ontkende met klem dat deze denigrerend of bedreigend waren bedoeld. De bewoordingen waren gebruikt in de context van ambtenaren die zich absoluut niet klantgericht of burgervriendelijk zouden opstellen. Daarnaast was de heer B. er van overtuigd dat als de bewoordingen denigrerend of bedreigend opgevat hadden kunnen worden, de gemeente direct de politie zou hebben ingeschakeld.

Ten aanzien van het gebruikte woord 'imbeciel' deelde de heer B. mee dat hij tijdens het bezoek aan het perceel van verzoeker aan de medewerkers van de gemeente had gevraagd, welke oplossing mogelijk zou zijn als de bomen niet gekapt konden worden en welk advies zij - gelet op de situatie - zouden geven. In reactie op deze vraag was opgemerkt dat verzoeker beter uit kon kijken naar een andere locatie. Mede, omdat verzoeker woest werd van deze reactie, had de heer B. iets opgemerkt in de trant van: 'Man, dan ben je toch een imbeciel als je dat zegt.' Vervolgens was gewoon verder gesproken met verzoeker en de medewerkers van de gemeente, waarbij onder andere was gesproken over de mogelijkheid van opsnoeien. Naar de mening van de heer B. had het gebruikte woord op dat moment weinig impact op de betrokken medewerker van de gemeente.

Pas tijdens het gesprek met de burgemeester werd hier uitdrukkelijk de nadruk op gelegd door hier steeds maar weer op terug te komen en de heer B. betreurde het dat de burgemeester geen bemiddelende rol op zich had genomen om de onduidelijkheid en het gevoel van ongelijkheid bij verzoeker weg te nemen. De burgemeester bleef, naar de mening van de heer B., echter ongeïnteresseerd doorgaan op het gebruikte woord.

II. Beoordeling

10. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit vereiste impliceert dat een bestuursorgaan zijn beslissing dient te baseren op de relevante wettelijke voorschriften, de relevante feiten en belangen en een deugdelijke motivering.

11. Artikel 9:8, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 1.) geeft een limitatieve opsomming van de gronden om een klacht niet in behandeling te nemen.

12. Het niet terugnemen, ondanks een uitdrukkelijk verzoek daartoe, van een als minachtend aan te merken benaming behoort niet tot de limitatieve gronden om een klaagschrift niet in behandeling te nemen. Door zijn beslissing om het klaagschrift niet ontvankelijkheid te verklaren hierop te baseren is door het college van burgemeester en wethouders niet gehandeld in overeenstemming met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het vorenstaande is voor de Nationale ombudsman aanleiding om aan dit rapport een aanbeveling te verbinden.

13. Voorts merkt de Nationale ombudsman het volgende op.

In zijn klaagschrift van 22 maart 2005 schrijft verzoeker het gevoel te hebben niet serieus te worden genomen en als een klein kind te worden behandeld. Uit de reactie van de heer B., adviseur van verzoeker, kan worden opgemaakt dat verzoeker behoefte had aan een heldere uiteenzetting van de zijde van de gemeente hoe een en ander is gelopen, waarbij tevens ingegaan wordt op de vraag of de aan de buurman verleende kapvergunning, zoals verzoeker stelt, mogelijk een vergissing of fout is geweest en of, zoals de heer B. stelt, de drie eikenbomen pas na het bezoek van de medewerkers van de gemeente op de conceptlijst monumentale bomen zijn geplaatst.

14. Van bestuursorganen en burgers mag verwacht worden dat zij communiceren op een wijze die in het algemeen als passend en fatsoenlijk kan worden beschouwd en zij mogen van elkaar verwachten dat excuses worden aangeboden voor gebruikte bewoordingen die niet als fatsoenlijk of passend zijn aan te merken, dan wel dat deze bewoordingen worden teruggenomen. Indien bewoordingen worden gebruikt die door een van de betrokkenen

partijen als niet fatsoenlijk of passend worden ervaren, is het wenselijk een eenduidig beeld te verkrijgen van de context en de concrete situatie waarin de bewoordingen zijn gebruikt, alsmede van de waardering die beide partijen aan de gebruikte bewoordingen toekennen, zodat duidelijk is waarvoor excuses worden aangeboden of waarom de gebruikte bewoordingen worden teruggenomen.

15. Het woord 'imbeciel' kan, als synoniem voor de begrippen 'zwakzinnig', 'onnozel', 'wezenloos' of 'dom' en 'stommeling', worden uitgelegd als een uiting van minachting, waarbij verlangd mag worden dat deze wordt teruggenomen of voor het gebruik daarvan excuses worden aangeboden. Juist om misverstanden te voorkomen of uit de weg te helpen en het vertrouwen tussen burgers en bestuursorgaan te herstellen was het in de onderhavige situatie wenselijk geweest om, voordat aangedrongen werd op het terugnemen van het gebruikte woord, te achterhalen wat zich precies had voorgedaan en eenduidigheid te verkrijgen over de waarde, welke door zowel de burgemeester als verzoeker en diens adviseur aan het gebruikte woord werd toegekend.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Epe, is

- gegrond, wegens strijd met het motiveringsvereiste.

AANBEVELING

Het college van burgemeester en wethouders wordt in overweging gegeven alsnog een beslissing te nemen op hetgeen verzoeker in zijn klaagschrift van 22 maart 2005 aan de orde stelt en daarbij met name in te gaan op de door verzoeker gestelde, en door hem als zodanig ervaren, ongelijke behandeling.

Onderzoek

Op 25 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 17 mei 2005, van de heer P. te Ermelo, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Ermelo.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders van Ermelo verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Verzoeker deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van het college van burgemeester en wethouders gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Klaagschrift van verzoeker van 22 maart 2005, met bijlagen.
2. Beslissing van het college van burgemeester en wethouders van 20 april 2005.
3. Verzoekschrift van verzoeker van 17 mei 2005.
4. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 27 juni 2005.
5. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van 27 juli 2005
6. Telefonische reactie van de adviseur van verzoeker van 21 september 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:8, eerste en tweede lid

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

- a. waarover reeds eerder een klacht is ingediend die met inachtneming van de artikelen 9:4 en volgende is behandeld;
- b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden;

- c. waartegen door de klager bezwaar gemaakt had kunnen worden,
- d. waartegen door de klager beroep kan worden ingesteld, tenzij die gedraging bestaat uit het niet tijdig nemen van een besluit, of beroep kon worden ingesteld;
- e. die door het instellen van een procedure aan het oordeel van een andere rechterlijke instantie dan een administratieve rechter onderworpen is, dan wel onderworpen is geweest of,
- f. zolang terzake daarvan een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is, dan wel indien de gedraging deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en terzake van dat feit een opsporingsonderzoek op bevel van de officier van justitie of een vervolging gaande is.

2. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien het belang van de klager dan wel het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is."

Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 837, nr. 3, p. 16

"De indiening van een klaagschrift (...) schept voor het bestuursorgaan een verplichting tot onderzoek ter zake, behoudens in de gevallen die in het eerste lid van dit artikel zijn opgesomd. Nadrukkelijk zij er op gewezen dat deze bepaling facultatief is geformuleerd. Het bestuursorgaan is in die gevallen niet verplicht, maar wel bevoegd, de klacht te behandelen."